

de onderwegwijzer
schakel tussen onderwijs en bedrijf

Beleidsplan 2025 -2029

Horst, november 2024

inhoud

Inleiding

1. Tijdlijn de Onderwegwijzer
2. Activiteiten de Onderwegwijzer
 - 2.1 Platform
 - 2.2 Jongeren Bedrijvendag
 - 2.3 Het Beste Idee van Horst aan de Maas
 - 2.4 Ontdeklab

de onderwegwijzer
schakel tussen onderwijs en bedrijf

Inleiding

Een leven lang leren is de norm in Horst aan de Maas. Het onderwijs, de ondernemers en de overheid werken samen om jongeren te helpen met het vinden van een richting die bij hen past en het maken van wijze keuzes. Wij willen een steentje bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren tot participierend burger in Horst aan de Maas. Voor nu en in de toekomst.

▶ **Ontdek**

Ontdek de mogelijkheden om kennis te maken met bedrijven en organisaties in Horst aan de Maas en omstreken.

▶ **Beleef**

Beleef door onder meer excursies, challenges, gastlessen en meeloopdagen de praktijk van het bedrijfsleven in Horst aan de Maas.

▶ **Kies**

Kies, aan de hand van de ervaringen die je hebt opgedaan, een opleiding of een baan die past bij je persoonlijke interesse.

de onderwegwijzer
schakel tussen onderwijs en bedrijf

Uitgangspunten de Onderwegwijzer

Lokale verbinding

Door activiteiten zo dicht mogelijk, thuisnabij rondom jongeren te organiseren, versterkt de verbinding met de gemeenschap en organisaties rondom de jongeren. Met de Onderwegwijzer willen we het wonen, werken, leven en leren in Horst aan de Maas bevorderen. Dit sluit aan bij de beweging van [IN! Horst aan de Maas](#).

Ondernemendheid bij jongeren

De Onderwegwijzer wil bij de opzet van activiteiten ondernemendheid bij jongeren motiveren. Jongeren zijn van nature ondernemend. Wij leren ze het af of bekijken het met een volwassen bril. De Onderwegwijzer ziet juist de ondernemendheid (zelfsturing en initiatiefneming) als motor voor de verdere exploratiedrang van jongeren.

Professionele aanpak

De uitgekiende strategie in activiteiten en communicatie-uitingen vraagt een professionele aanpak. Dat betekent leren van goede voorbeelden uit de praktijk en diverse onderzoeken én werken met gepassioneerde en professionele docenten en begeleiders in samenwerking met de professionals uit het bedrijfsleven en organisaties. De Onderwegwijzer organiseert activiteiten waarin professionals van de verschillende partners elkaar ontmoeten en van elkaar leren.

Tijdlijn de Onderwegwijzer

< 2016

O-twee Horst aan de Maas

Industriële club Horst (voorganger O-twee Horst aan de Maas) heeft intensief contact met de onderwijspartijen in Horst, vooral Dendron en Citaverde. Binnen het bestuur wordt de onderwijscommissie opgericht. Vanuit de onderwijscommissie is de samenwerking intensiever geworden met de onderwijspartijen en andere netwerken, zoals AgroLeeft (Yuverta).

Onderwijs Horst aan de Maas

Dynamiek Scholengroep – Dendron College – Yuverta (voorheen Citaverde)

Onderwijs en gemeente gaan samen aan de slag om een “**Toekomstvisie arbeidsmarkt onderwijs en arbeidsmarkt in de regio Horst aan de Maas**” te formuleren, onder de naam Scholen in Beweging (SIB).

Doel: Kansen zien, kansen pakken, in beweging blijven, in samenwerking met elkaar en met de omgeving:

- Instellingen en bedrijven
- Ketenpartners onderwijs
- Ouderparticipatie

Van samen werken naar samenwerkcultuur. Onderwijs is een gesprekspartner voor bedrijven en organisaties.

Gemeente Horst aan de Maas

De gemeente participeert in verschillende netwerken en werkgroepen.

Tijdlijn de Onderwegwijzer

2018 - 2022

O-twee en Onderwijs Horst aan de Maas

Vanuit de samenwerking de keuze gemaakt om een verbinder onderwijs en bedrijfsleven aan te stellen die de samenwerking meer vorm kan geven. In 2019 is een conventant opgesteld tussen de onderwijspartijen en O-twee Horst aan de Maas.

In 2022 zijn de eerste activiteiten onder de naam “**de Onderwegwijzer**” gestart:

- Beroep onder de Loep (huidige Jongeren Bedrijvendag)
- Mini bedrijven (opstellen ondernemersplan)
- Profielwerkstukken vanuit vraagstukken lokale ondernemingen.

De website www.deonderwegwijzer is opgestart met O-twee-bedrijven en later uitgebreid met anderen organisaties uit Horst aan de Maas.

Gemeente Horst aan de Maas

De gemeente omarmt het actieprogramma en neemt een actieve rol in om mensen uit de regio vast te houden en anderen te verleiden hierheen te komen. Zij zorgen dat de regio Horst aan de Maas interessant en boeiend blijft voor afgestudeerde starters en doorstarters op de arbeidsmarkt. Zij hebben een concrete verbinder tussen overheid en de ondernemers op strategisch en tactisch niveau. De gemeente ondersteunt dit initiatief, ook als grote werkgever.

In 2021 start **IN! Horst aan de Maas** op. Een samenwerking met als doel om vanuit de gemeenschap partners te verbinden om jongeren gezond en kansrijk op te laten groeien.

Tijdlijn de Onderwegwijzer

2023

O-twee, onderwijs & gemeente Horst aan de Maas

Om de volgende stap te zetten in de samenwerking en verder te professionaliseren, hebben alle partijen op dinsdag 5 september een intentieovereenkomst ondertekend. Met als doel: de continuïteit waarborgen en zorgen dat de Onderwegwijzer een toekomstbestendige en inspirerende leef-, leer- en werkomgeving creëert in Horst aan de Maas.

Vanuit het landelijke programma Sterk techniek Onderwijs (STO) start de Onderwegwijzer met het opzetten van **het Ontdeklab**. Het doel is om jongeren technisch en technologisch vaardig te maken, ze bewust te maken van wonen, werken, leren en leven in Horst aan de Maas en samen te werken met de bedrijven en instellingen.

Alle partijen werken samen en dragen bij aan het platform Onderwegwijzer.

Tijdlijn de Onderwegwijzer

de onderwegwijzer

schakel tussen onderwijs en bedrijf

Toekomst

O-twee, onderwijs & gemeente Horst aan de Maas

Het onderwijs, de gemeente en ondernemers richten de **stichting Onderwegwijzer** op, waarin duurzaam geborgd wordt dat jongeren kansrijk, thuisnabij kunnen leren en opgroeien tot een gezonde wereldburger en werknemer IN! de gemeente Horst aan de Maas en omstreken.

In 2027 heeft het Ontdeklab een **vaste locatie** in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties.

Activiteiten de Onderwegwijzer

de onderwegwijzer

schakel tussen onderwijs en bedrijf

Platform de Onderwegwijzer

Op de website www.deonderwegwijzer.nl komt vraag en aanbod bij elkaar. Bedrijven en organisaties stellen hun aanbod beschikbaar op de website. Denk daarbij onder meer aan stages, meeloopdagen, workshops, opleidingen en werkvormen.

Jongeren zien daardoor in één oogopslag bij welke bedrijven ze terechtkunnen en worden zich bewust van welke mogelijkheden er zijn om in deze regio aan het werk te gaan.

Jongeren geven ook inhoud aan de website middels film, vlogs etc.

Het platform is dynamisch; we blijven bezig met het verbinden van (nieuwe) organisaties, onderwijs, overheid en jongeren.

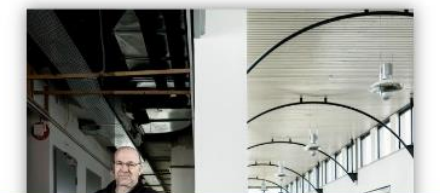
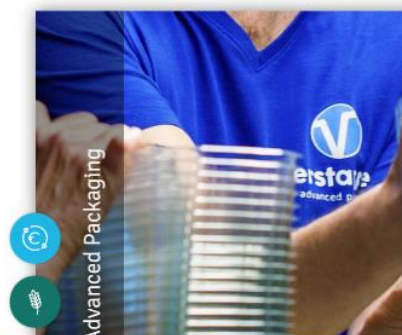
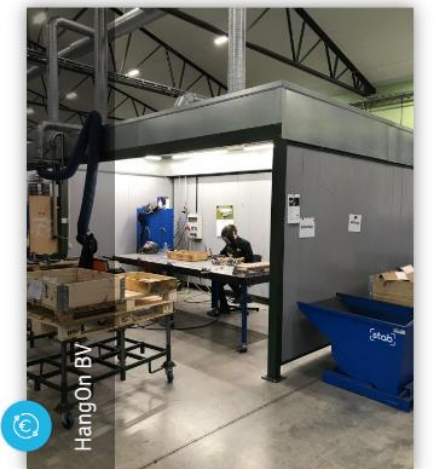
In een later stadium willen we de Onderwegwijzer doorontwikkelen naar een digitale leeromgeving, waar bijvoorbeeld bedrijven hun leervragen, onderzoeken of challenges op kunnen zetten die daarna opgelost kunnen worden door jongeren.

Ontdek beleef kies

De onderwegwijzer helpt jongeren, van de basisschool tot en met de middelbare school, om het bedrijfsleven te ontdekken en te beleven. Dit met als doel om jongeren in **Horst aan de Maas** te ondersteunen met het vinden van een richting die bij hen past.

[Over De Onderwegwijzer](#) [Bekijk het aanbod](#)

Jongeren Bedrijvendag

De jaarlijkse Jongeren Bedrijvendag zorgt ervoor dat leerlingen op jonge leeftijd kennismaken met de bedrijven en beroepen in Horst aan de Maas.

Hiermee willen we een tweetal doelen bereiken:

Leerlingen enthousiasmeren voor het werk in de regio.

Doordat leerlingen op jonge leeftijd zien welk werk je allemaal kan doen en welke bedrijven zij mogelijk interessant vinden, kunnen we hen helpen bij het maken van bijvoorbeeld een profiel- of studiekeuze, waardoor zij op latere leeftijd bij deze bedrijven kunnen gaan werken.

Bedrijven en beroepen binnen de gemeentegrenzen op de kaart zetten.

Door leerlingen en bedrijven op deze wijze met elkaar kennis te laten maken, hebben leerlingen een beter beeld van de bedrijven en mogelijkheden en kunnen de bedrijven ook specifiek de verbinding opzoeken met de lokale onderwijspartners.

In totaal bezoeken ongeveer 700 leerlingen de jongeren bedrijvendag. Alle bedrijven, die ervoor open staan om deze dag hun deuren te openen, zijn welkom om mee te doen.

Beste Idee van
Horst aan de Maas

Het Beste Idee van Horst aan de Maas

Jaarlijks organiseert de Onderwegwijzer 'Het Beste Idee van Horst aan de Maas'. Tijdens 'Het Beste Idee' werken verschillende groepjes jongeren van de onderwijspartners aan een businesscase voor het starten van een nieuw bedrijf.

Hier komen jaarlijks de tofste ideeën uit voort, zo zijn er ideeën over pakketjes voor eenzame ouderen, een mestduwer en creahaakertjes gepresenteerd aan de jury. Een hoop ondernemerschap en creativiteit!

Deze businesscase presenteren zij aan een jury bestaande uit docenten, ouders en ondernemers uit Horst aan de Maas. Hiermee willen we het ondernemend denken en zijn stimuleren.

Ontdeklab

Waarom het Ontdeklab?

Steeds meer mensen komen in aanraking met techniek, technologie en wetenschap. Het leven van alle mensen wordt voor een groot deel beïnvloed door technologische ontwikkelingen. Het is belangrijk dat we als onderwijspartijen, ondernemers en overheid ervoor zorgen dat technische en technologische vaardigheden goed worden ontwikkeld en geborgd.

Ondanks de toenemende vraag kiezen te weinig jongeren voor een technische opleiding en/of carrière. Dendron College, Yuverta, Dynamiek Scholengroep en het bedrijfsleven zien binnen hun regio Horst aan de Maas dat het aantal leerlingen met een technologisch profiel achterblijft, terwijl de vraag van de regionale arbeidsmarkt toeneemt.

De regio Horst aan de Maas heeft daarom behoefte aan initiatieven voor innovatieve oplossingen, die zowel maatschappelijke als economische meerwaarde creëren voor bedrijven en organisaties in de regio. Om de jongeren van Horst aan de Maas nut en noodzaak van technologie te laten ontdekken, is het initiatief genomen voor een Ontdeklab. Hiermee willen de partijen jongeren in de regio verleiden om op ontdekkingstocht te gaan naar de werelden van techniek en technologie.

Ontdeklab

‘Jongeren uit Horst aan de Maas het nut en noodzaak van technologie laten ontdekken in de (toekomstige) samenleving en in relatie tot henzelf. Onderwijsorganisaties, ondernemers en overheid belichten de noodzaak en zetten zich hier optimaal voor in. Zodat technologie leuk gevonden en gewaardeerd wordt, jongeren vaardigheden ontwikkelen, er graag in willen werken en Horst aan de Maas, de regio voor toegepaste (agro-)techniek.’

Doelstellingen

- Jongeren laten ervaren en beleven wat techniek in het (alledaagse) leven inhoudt.
- Onderwijs, ondernemers en overheid belichten de noodzaak en zetten zich hier samen optimaal voor in zodat technologie leuk gevonden en gewaardeerd wordt.
- 70% van de jongeren in Horst aan de Maas wordt enthousiast gemaakt. Zij ontwikkelen talenten waardoor ze nieuwsgierig worden gemaakt naar technologie. Ze zijn bewuster van technologie om hen heen en dat ze er later iets mee gaan doen in hun werk.
- Docenten op alle scholen in de regio worden bewust gemaakt van de rol die ze hebben om technologie met behulp van experts van bedrijven en de gemeente, onder de aandacht te brengen.
- We richten een slagvaardige organisatie in, die in staat is om het Ontdeklab Horst aan de Maas duurzaam te exploiteren.
- Ervoor zorgen dat jongeren trots zijn op en willen werken in de technologie in Horst aan de Maas.

Deze doelstellingen sluiten aan bij de landelijke onderwijsprogramma's Sterk Techniek Onderwijs (STO) (vo) en Techkwadraat (po en doorstroom havo/vwo) van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Onderdeel daarvan is de samenwerking tussen onderwijspartijen, het regionale bedrijfsleven, organisaties en de betrokken gemeenten. Het Ontdeklab én de Onderwegwijzer vervullen hier een grote rol in.

de onderwegwijzer

schakel tussen onderwijs en bedrijf

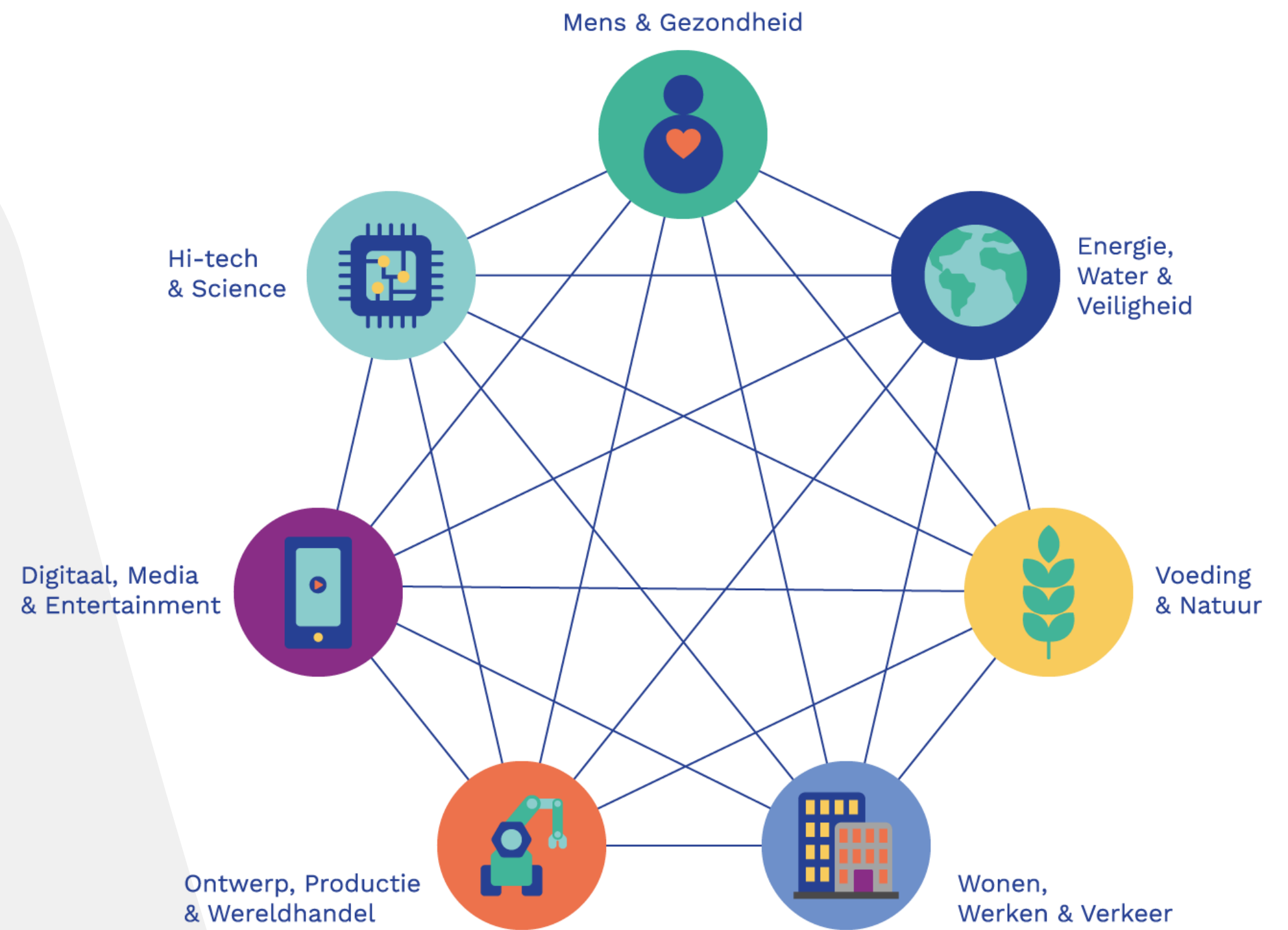
Ontdeklab

Uitgangspunten

1. Fysieke plek

Het Ontdeklab biedt alle jongeren in de gemeente Horst aan de Maas een of meer fysieke plek(ken) waar technologie/ techniek ervaren kan worden aan de hand van de volgende criteria:

- Voor alle woonkernen in de gemeente Horst aan de Maas
- Deelname van bedrijven, onderwijs, gemeente, maatschappelijke instellingen en kunst & cultuur uit de regio.
- Het aanbod is interactief.
- Gebruik van alle zintuigen stimuleert en versterkt de ervaring.
- Het model van de 7 werelden van techniek wordt gebruikt als gemeenschappelijk kader bij de ontwikkeling.
- Een verbinding naar het leven van jongeren betekent actuele en toekomstgerichte thema's (duurzaamheid, energie, water, lokaal, CO2, stikstof, etc.).
- Integrale samenwerking met maatschappelijke instanties b.v. voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en anderstaligen.

Afbeelding: 7 werelden van techniek

Ontdeklab

Uitgangspunten

2. On- en offline aanwezigheid

Het Ontdeklab wil zowel on- als offline awareness creëren. Hiervoor stellen we de volgende criteria:

- Offline én online zijn herkenbaar aan elkaar verbonden door de website www.deonderwegwijzer.nl waardoor dezelfde boodschap uitgezonden wordt. Of het nu een offline opgedane ervaring betreft of een online bericht op sociale media.
- Het Ontdeklab is de place-to-be voor jongeren en is daarmee erg aantrekkelijk voor jongeren om er te zijn of deel te nemen.
- Om maximaal aan te sluiten bij jongeren wordt het Bèta en TechMentality-model gebruikt bij de on- en offlinecommunicatie. Dit model gaat uit van wat drijfveren zijn voor jongeren om voor techniek te kiezen en kan daarmee onderbouwd richting geven aan alle uitingen en kaders van het Ontdeklab, in plaats van alleen af te gaan op goedbedoelde intenties en eigen (volwassen) referentiekaders.
- Het Ontdeklab is er voor en door jongeren van diverse leeftijdscategorieën. Van jonge basisschoolleerlingen tot techniekstudenten of young professionals. Door integrale samenwerking worden ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en statushouders betrokken. Aangezien rolmodellen en peers een erg belangrijke rol spelen bij het keuzeproces van jongeren, moeten deze doelgroepen elkaar kunnen treffen in het Ontdeklab en de Onderwegwijzer.
- Techniek stimuleren/ promoten is een proces van lange adem, waarbij een continue bewustwording en attentiewaarde noodzakelijk is. Een continue visuele herkenbare aanwezigheid in het leven van de jongeren is daarbij essentieel. De fysieke activiteiten moeten dan ook structureel uitgedragen en gesteund worden door gerichte communicatiecampagnes. Dit wordt uitgedragen via de website/het platform de Onderwegwijzer waar het Ontdeklab een eigen plek heeft.

de onderwegwijzer
schakel tussen onderwijs en bedrijf

Ontdeklab

Uitgangspunten

3. Betekenisgeving Technologie

Naast aanwezigheid van techniek is de betekenisgeving van techniek (oftewel het nut) belangrijk bij het grootste deel van de jongeren (Beta & TechMentality). Het volstaat dan ook niet om slechts 'leuke' activiteiten te bedenken.

Om technologie betekenis te geven, haalt het Ontdeklab challenges op bij bedrijven. Deze challenges dienen als richtinggevend kader voor de op te zetten activiteiten, waardoor er een verbinding ontstaat met de voor leerlingen herkenbare maatschappij en een beeld wordt geschetst van hun mogelijke toekomstige rol daarin.

de onderwegwijzer

schakel tussen onderwijs en bedrijf

Ontdeklab

Initiatieven

Er worden verschillende activiteiten op diverse locaties georganiseerd. In samenwerking met de onderwijspartners, de gemeente en ondernemers.

- **Dronechallenge** - waarbij leerlingen parcours moesten afleggen met een drone.
- **FIRST Lego League** – leerlingen van heb basis- en middelbaar onderwijs nemen hieraan deel. In verbinding met de bedrijven zijn er rondom thema's op de scholen activiteiten bij de bedrijven georganiseerd.
- **Fan-KAS-tisch** - leerlingen gaan vanuit het thema zon, water en licht met bedrijven vanuit verschillende werelden aan de slag met het inrichten van een fantastische kas.
- *Leerlingen van Yuverta en het Dendron College gaan in afstemming met de gemeente luchtkwaliteitsmetingen uitvoeren. De resultaten worden rechtstreeks ingelezen bij het RIVM.*
- *Leerling gaan zelf films, vlogs maken.*

Verschillende bestaande initiatieven hebben zich aangesloten bij het Ontdeklab en worden nu gezamenlijk uitgevoerd. Alle activiteiten worden in de communicatie aan het Ontdeklab gekoppeld, zodat iedereen het Ontdeklab leert kennen.

Ontdeklab

2025 - 2029

In de toekomst gaan we door met alle activiteiten van het Ontdeklab. We blijven het Ontdeklab benutten als verbindende factor tussen het onderwijs en de ondernemers en organisaties in de gemeente Horst aan de Maas, met bijzondere aandacht voor techniek en technologie.

We ontwikkelen een plan voor een fysieke plek waar het Ontdeklab zal zijn. Dit is een inspirerende plek waar leerlingen, maar ook hun ouders en andere inwoners van Horst aan de Maas naartoe kunnen komen. De activiteiten van het Ontdeklab worden dan ook op die locatie uitgevoerd, maar het is nog altijd mogelijk om een Ontdeklab-activiteit ook op een andere plek te organiseren.

Het fysieke Ontdeklab wordt een plek waar experts uit verschillende werelden werken en samenkomen. De locatie moet in verbinding staan met het bedrijfsleven, maar ook een plek zijn die voor andere dingen gebruikt kan worden. In het begin ligt de focus van het Ontdeklab op het organiseren van projecten rondom techniek voor leerlingen, maar dit kan langzaam uitgebreid worden naar activiteiten in het weekend en activiteiten om bijvoorbeeld mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of statushouders kennis te laten maken met de technische ondernemers in de gemeente en het werk dat zij doen.

In het Ontdeklab willen we graag een klein vast team dat de locatie draait. Zij worden de motor van het Ontdeklab. Door het team klein te houden, kunnen we zorgen voor ontwikkelkracht. De teamleden zijn onderzoekend en ontwikkelaars, maar werken ook graag in het netwerk. Het is belangrijk dat het team van Ontdeklab een mix is van onderwijzenspersonen en experts uit de organisaties, waardoor het team de verbinding binnen het Ontdeklab gezamenlijk uitstraalt.

Bijlage 1: Flyer de Onderwegwijzer

de onderwegwijzer
schakel tussen onderwijs en bedrijf

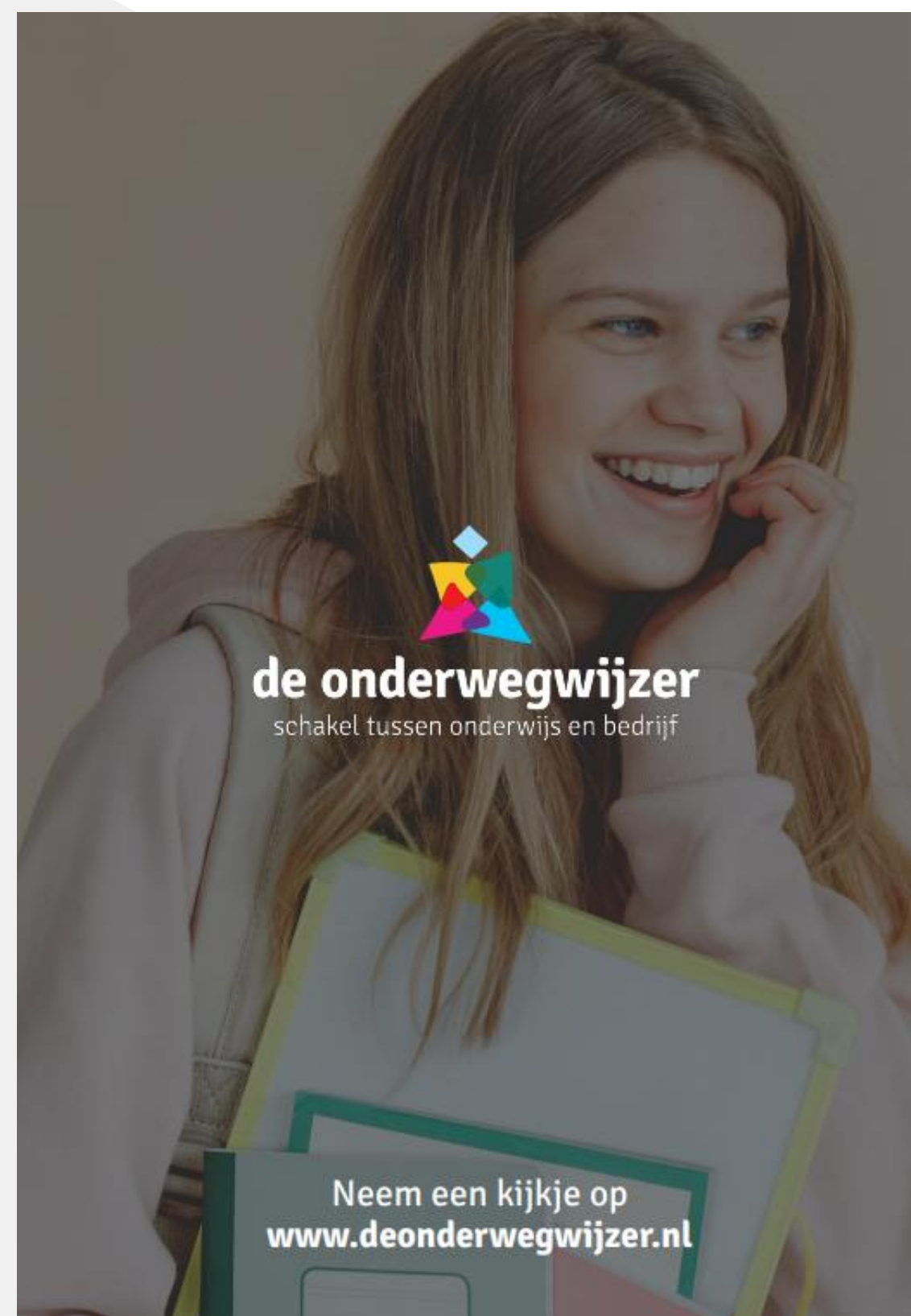
**Op zoek naar
een leuke plek
voor jouw stage,
bedrijfsbezoek
of opdracht?**

**Ontdek en beleef de
mooie organisaties**
in Horst aan de Maas

www.deonderwegwijzer.nl

de onderwegwijzer
schakel tussen onderwijs en bedrijf

Neem een kijkje op
www.deonderwegwijzer.nl

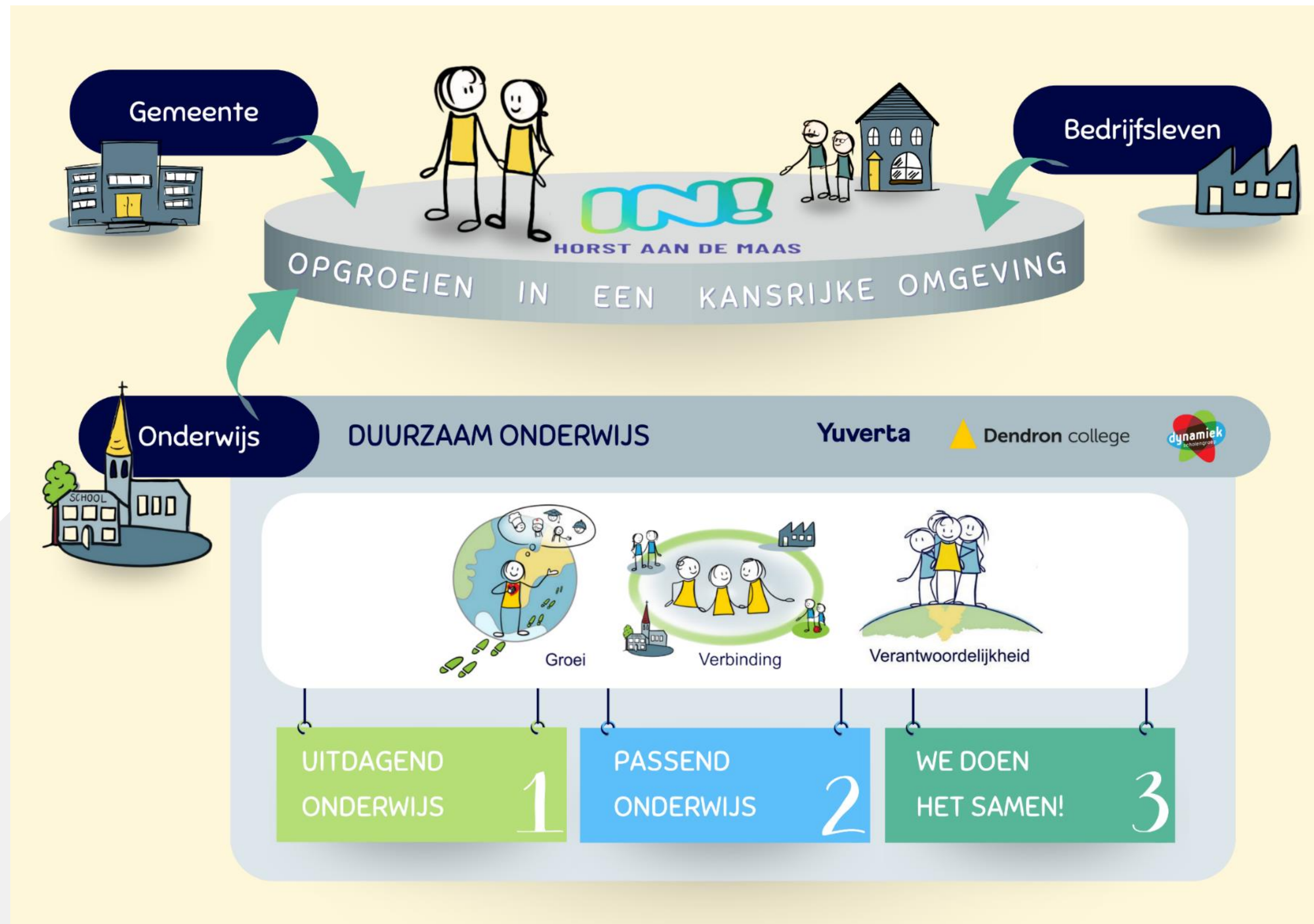
Bijlage 2: Beta & Tech Mentality

de onderwegwijzer
schakel tussen onderwijs en bedrijf

BËTA&TECH MENTALITY Maak onderwijs dat raakt					
	VERNIEUWER	MAATSCHAPPELIJKE TOEPASSER	DOENER	ONTDEKKER	CREATIEVE MAKER
ZO HERKEN JE DIT TYPE IN ÉÉN OOGOPSLAG	'Ik vind het heel leuk om met technologie bezig te zijn en ik ben er ook goed in. Ik denk dat technologie steeds belangrijker wordt in onze samenleving en zie volop kansen. Het lijkt me leuk om nieuwe toepassingen te verzinnen. Dan kun je echt trots zijn op wat je doet en daar erkenning voor krijgen.'	'Ik ben nog niet heel erg technisch geïnteresseerd, en ik ben er ook niet goed in. Volgens mij ben ik gewoon niet geboren voor de exacte vakken, dat heb je in je of niet. Mijn interesse gaat meer uit naar maatschappelijke vraagstukken.'	'Ik vind techniek en technologie best oké, maar de hele theoretische achtergrond boeit me niet zo. Hoeveel ik later ga verdienen en of ik daarmee aanzien krijg is niet zo belangrijk. Dat ik mijn handen uit de mouwen kan steken en lekker bezig kan zijn wel!'	'Ik ben nog wat zoekende naar de richting die bij me past. Misschien is dat iets met techniek, maar het kan ook iets in de zorg of iets economisch zijn. Ik denk ergens ook dat ik misschien niet slim genoeg ben voor techniek. Verder denk ik dat we goed moeten nadenken over de rol die techniek speelt in onze wereld, voor wat betreft mogelijkheden maar ook eventuele beperkingen.'	'Techniek is mijn hobby. Technische vakken gaan me dan ook makkelijk af. Welke waardering of status mijn technische talent me oplevert, vind ik niet zo belangrijk. Wat ik doe moet wel nuttig zijn voor de maatschappij.'
ZO SCOORT DIT TYPE OP DE VERSCHILLENDE DIMENSIES De zeven factoren: Zelfvertrouwen in bèta en techniek Vertrouwen in technologische vooruitgang Interesse in nieuwe technologie Waardering en erkenning Maatschappelijke betrokkenheid Techniek is te leren Praktische gerichtheid					
ZO KIJKT DIT TYPE NAAR TECHNIEK	Deze leerlingen denken dat het toekomst-perspectief in de techniek goed is en dat je er veel kanten mee op kunt. Zij koppelen techniek vooral aan innovatie, de toekomst en vooruitgang.	Dit type leerling deinst een beetje terug als het over techniek gaat en denkt bij voorbaat dat het voor hem of haar te complex of saai zal zijn. Voorbeelden van wat ze zelf met techniek kunnen doen zien ze thuis en op school niet gauw voorbijkomen.	Dit type leerling associeert techniek vooral met ambachtelijke beroepen als monteur, elektricien, timmerman en bouwvakker. Zij hebben nog niet het idee dat techniek een grote rol speelt in de samenleving. Ze vinden het jammer dat ze op school weinig zelf aan de slag mogen met techniek. Wiskunde is in hun ogen iets héél anders dan techniek; het liefst maken ze dingen of doen ze leuke proefjes.	Deze leerlingen staan redelijk neutraal tegenover techniek en krijgen ook niet meteen allerlei associaties bij de term. Van high-tech voorbeelden als robots, drones etc. raken ze wel enthousiast. Maar of ze zelf een technische opleiding zouden aankunnen of waar hun technische talenten liggen? Daar hebben ze nog geen idee van.	Deze leerlingen vinden techniek heel boeiend en zien het als middel om grote maatschappelijke uitdagingen op te lossen, bijvoorbeeld op het gebied van klimaat of duurzaamheid. Zij zien techniek als cool, creatief, uitdagend en makkelijk.
ZO MAAK JE TECHNIEK EN TECHNOLOGIE IN JULIE ODERWIJS VOOR DIT TYPE INTERESSANT	Daag vernieuwers uit met opdrachten waarbij praktijk en theorie met elkaar worden verweven. High-tech contexten zullen hen aanspreken. Zorg dat zij zelf aan de slag kunnen met ontwerpen en creëren. Toekomstige technische ontwikkelingen en de impact hiervan inspireren hen. Deze leerlingen krijgen vleugels wanneer ze hun creaties mogen presenteren of delen.	Laat maatschappelijke toepassers ontdekken hoe zij techniek kunnen inzetten om het leven van mensen te verbeteren. Bedenk hoe je rekening kunt houden met hun onzekerheid over hun bètavernogens en technische capaciteiten. Laat dit type leerling zien en ervaren dat ze het wél kunnen. Geef opdrachten altijd een aansprekende (maatschappelijke) context mee (via bijvoorbeeld de 7 werelden van techniek). Zo maak je de vakinhoud voor hen relevant en leuk.	Doeners willen het liefst eerst aan de slag en daarna pas leren over de onderliggende principes en formules. Ontwikkel leuke praktijkopdrachten waar de leerlingen zelf mee aan de slag kunnen. Techniek moet vooral niet moeilijker gemaakt worden dan het is. Maak het voor hen toegankelijk en zo concreet mogelijk.	Ontdekkers willen meer met hightech-voorbeelden in aanraking komen. Door met spannende nieuwe technieken aan de slag te gaan, kunnen ze ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Denk bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van games, of aan andere creatieve uitdagingen waarin ze hun geest de vrije loop kunnen laten. Laat ze niet alleen maken, maar ook ontwerpen, ondernemen of nadenken over de gebruikers van techniek. Geef positieve feedback en beloon vooruitgang.	Laat creatieve makers aan de slag gaan met nieuwe en uitdagende technologie. Voorkom dat ze zich blind staren op de techniek zelf. Combinaties van techniek en media, ICT en/of wetenschap enthousiasmeren hen. Blijf hen uitdagen. Geef daarbij veel ruimte om zelf te ontdekken, want deze leerlingen haken af als die ruimte ontbreekt. Bedenk een mooie opdracht waarbij dit type leerling zelf kan nadenken over een oplossing voor een technische vraag.
ZO MAAK JE LOB EN WERVING VOOR TECHNISCHE PROFIELEN EN OPLEIDINGEN 'TYPE-PROOF'	Maak gebruik van het enthousiasme voor techniek wat bij deze leerlingen al leeft en begeleid hen bij het maken van de juiste loopbaankeuzes. Tech-bedrijven zoals Apple en Tesla hebben een grote aantrekkingskracht op deze leerlingen. Zet ze in de spotlight en laat de jongeren ervaren hoe het is om bij zo'n bedrijf te werken. Geef iemand die in zo'n bedrijf is opgeklimmen of met iets unieks en veelbelovends bezig is een mooie plek binnen jullie LOB-activiteiten. Benadruk carrièreperspectieven en besteed aandacht aan salaris en aanzien.	Werk met rolmodellen en verhalen die niet voldoen aan het standaard technische plaatje: denk aan technologie in de zorg. Hoe kunnen jullie deze leerlingen verrassen? De context voor deze leerlingen is belangrijker dan de technische handeling. Bij een zorgrobot is niet de robottechnologie interessant, maar wat de robot kan betekenen voor mensen die ziek of behoeftig zijn. Kijk goed naar de capaciteiten van deze leerlingen en stimuleer het zelfvertrouwen: is die richting werkelijk zo lastig voor hen als zij denken? Besteed aandacht aan de doorgroeimogelijkheden en baankansen bij technische beroepen.	Laat rolmodellen aan het woord die hun motivatie en voldoening halen uit het doen en zelf maken. Denk bijvoorbeeld aan bevlogen monteurs of ingenieurs die vertellen over wat ze maken, hoe ze dat doen en hoe hun werkdag eruitziet. Zet jongeren zelf aan de slag met spannende opdrachten. Heb het niet zozeer over techniek als wel over 'maken'. Laat deze leerlingen kennismaken met moderne technieken en innoverende bedrijven wat hen motiveert voor een technische praktijkopleiding te kiezen.	Laat deze leerlingen zien en ervaren dat je met techniek en technologie veel kanten op kunt en geef een breed scala aan voorbeelden. Jongeren die het nog niet zo goed weten, zullen namelijk niet snel voor een richting kiezen die te specifiek aanvoelt. Laat ze bij werving voor een profiel of opleiding dus ook heel bewust de diverse specialisaties zien waar ze op een later moment nog voor kunnen kiezen.	Laat zien hoe techniek oplossingen voor uitdagende (maatschappelijke) problemen biedt en wat voor gave nieuwe ontwikkelingen er zijn. Bevestig het positieve beeld dat zij al hebben en daag hen uit tijdens activiteiten. Leg bijvoorbeeld vanuit lesinhoud en interessante vraagstukken de link naar opleidingen en bedrijven die zich met deze vragen bezig houden. Laat leerlingen stapsgewijs ontdekken welke opleidingen er zijn en wat het best bij hen past. Zij zullen enthousiast worden van het idee om ooit specialist te kunnen worden.

Bijlage 3: IN! Horst aan de Maas

**Wij helpen jongeren op weg
met het vinden van een richting die bij hen past**

www.deonderwegwijzer.nl